

25 Αυγούστου - 18 Σεπτεμβρίου 2016

μια ιστορία
Κρήτη 5+1
πολιτισμοί

ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2016

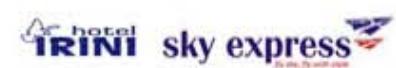

ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 2016

Με τη συμμετοχή των ΔΗΜΩΝ: ΧΑΝΙΩΝ, ΡΕΘΥΜΝΟΥ και ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Κάθε μέρα αξίζει.

Πρόλογος Δημάρχου

Με σταθερά βήματα και παρά τις δυσκολίες των καιρών, η Δημοτική αρχή προχωρεί στην υλοποίηση του οράματός της για τον πολιτισμό. Το βάρος της μεγάλης κληρονομιάς μας, μας υποχρεώνει να εργαστούμε για να ξαναγίνει ο τόπος μας αυτό που υπήρξε άλλοτε επί αιώνες – κέντρο γραμμάτων και τεχνών, φάρος πολιτισμού για τη Μεσόγειο. Μοιάζει αδύνατον, αλλά δεν είναι. Ο Δήμος και το νησί μας διαθέτουν μιαν ανεξάντλητη και αναξιοποίητη δεξαμενή δυνάμεων, που πρέπει να αναδειχθούν. Γι αυτό και δηλώσαμε εξ αρχής ότι θεωρούμε τον πολιτισμό θεμέλιο λίθο της πολιτικής μας για την αναβάθμιση και την ανάπτυξη του τόπου.

Ξεκινήσαμε με την πραγματοποίηση ενός ονείρου δεκαετιών για την καλλιέργεια μουσικής παιδείας στην Κρήτη - τη δημιουργία μιας Συμφωνικής Ορχήστρας Νέων, ενός φυτωρίου καλλιτεχνών απ' όλο το νησί, που μας εξέπληξαν από την πρώτη κιόλας εμφάνισή τους. Συνεχίσαμε με την καθιέρωση τεσσάρων νέων πολιτιστικών, αλλά και αναπτυξιακών συνάμα θεσμών. Ενός “Φεστιβάλ πιάνου”, που έδωσε ήδη φέτος αξιολογότατους καρπούς, των φεστιβάλ “Έκτος Πόλης”, που πραγματοποιούνται για δεύτερη χρονιά στις τέσσερις Περιφερειακές Ενότητες του Δήμου, στηρίζοντας το δημιουργικό δυναμικό και τα τοπικά τους προϊόντα, και του φεστιβάλ “Τέχνη καθ' οδόν”, που πραγματοποιήθηκε προ ολίγου καιρού για πρώτη φορά, προσφέροντας τέσσερις ημέρες ανάτασης στους συμπολίτες μας και αναδεικνύοντας νέους, ταλαντούχους καλλιτέχνες απ' όλο το νησί. Τέλος, 34 ολόκληρα χρόνια μετά τον “Μουσικό Αύγουστο” του Μάνου Χατζδάκι, προχωρήσαμε στην καθιέρωση και πάλι, ενός κεντρικού, θεματικού φεστιβάλ στο Ηράκλειο, με τίτλο: “Κρήτη, μια ιστορία, πέντε συνένας πολιτισμοί”. Οι στόχοι του πολλοί και σπουδαίοι: Η υπενθύμιση προς όλους της μακράς ιστορίας και του πολιτισμικού μας πλούτου, η ανάδειξη του πολύ σημαντικού καλλιτεχνικού μας δυναμικού και η συμμετοχή Ελλήνων και μη καλλιτεχνών διεθνούς εμβέλειας, που θα διδάσκουν με την

παρουσία τους και θα αποτελούν συνάμα πόλο έλξης για την Κρήτη. Φέτος το Φεστιβάλ αυτό έγινε Παγκρήτιο, με τη συμμετοχή των Δήμων Χανίων, Ρεθύμνου και Αγίου Νικολάου. Τους ευχαριστούμε για τη, συμβολικής σημασίας, στήριξη αυτής της προσπάθειας. Όπως ευχαριστούμε και την Περιφέρεια Κρήτης για την ευγενική συμπαράστασή της, την ΔΗ.Κ.Ε.Η και την Δ.ΕΠ.Α.Ν.Α.Λ. που το στήριξαν, καθώς και τους χορηγούς, που πίστεψαν στην αξία του. Τελειώνοντας, συγχαίρω την Αντιδήμαρχο Πολιτισμού, κα Αριστέα Πλεύρη, τον καλλιτεχνικό Διευθυντή των Δήμων, κ. Γιώργο Αντωνάκη, και όλους όσοι εργάστηκαν σκληρά για τη διοργάνωσή του. Ο δρόμος για την ολοκλήρωση του σχεδιασμού μας είναι μακρύς και οι καιροί χαλεποί -απομένει να γίνουν ακόμα πάρα πολλά. Όσο όμως το όραμά μας μένει ζωντανό και τα θεμέλια που βάζουμε στέρεα, είναι βέβαιον πως θα το δούμε να γίνεται πραγματικότητα.

Ηράκλειο Αύγουστος 2016

*Βασίλης Λαμπρινός
Δήμαρχος Ηρακλείου*

Πρόλογος της Αντιδημάρχου Πολιτισμού

Με έναν τρόπο σχεδόν μαγικό, χωρίς περίστειες σπατάλες, με όραμα και πνεύμα συνεργασίας, με πολλή δουλειά, με υπομονή και επιμονή, με την πρόθυμη χορηγία φορέων και ιδιωτών, με την υποστήριξη της Περιφέρειας Κρήτης, αλλά και σε πείσμα των δύσκολων καιρών που ζούμε, καταφέραμε και φέτος να στήσουμε το φεστιβάλ μας. Το είγαμε άλλωστε υποσχεθεί εξ' αρχής – θα φτιάξουμε το δικό μας φεστιβάλ, με τη φιλοδοξία να γίνει παγκρήτιος θεσμός.

Ο τίτλος του: *KRHTH, μια ιστορία, πέντε συνένας πολιτισμοί*. Η επιλογή του ασφαλώς και δεν είναι τυχαία. Η Κρήτη είναι ένας τόπος με μακρά και λαμπρή ιστορία. Η θέση της στην ανατολική λεκάνη της Μεσογείου της επέβαλε στο πέρασμα των καιρών να γίνει αποδέκτης πολιτισμών αντιφατικών, να δεχθεί ρεύματα και τάσεις που επέδρασαν στη μουσική, τη γλώσσα, τον πολιτισμό της. Οι κατακτητές που κατά καιρούς δήθενσαν τα παράλια της και εγκαταστάθηκαν στη γη της, έφεραν συνήθειες άλλες, ξενικές, πολλές φορές ανοίκειες, που εξέπληξαν τον πληθυσμό της, μα και διεύρυναν τους ορίζοντες του. Αν και νησί, αποκομμένη από τη δια ξηράς επικοινωνία με τον γύρω κόσμο, απετέλεσε πάντοτε κέντρο γεωστρατηγικό, πολιτικό, πολιτισμικό για την ευρύτερη περιοχή της. Δέχτηκε φιλόξενα κάθε τι ξένο και διαφορετικό, το αφομοίωσε, το μετουσίωσε και το έκαμψε δικό της, με έναν τρόπο και ένα ύφος, ως εάν το γέννησε η ίδια. Από την άλλη πλευρά, ο πολιτισμός που από αρχαιοτάτων χρόνων της έδωσε φήμη και δόξα δεν μπορούσε παρά να επηρεάσει τους κατακτητές της. Μέσα από μια τέτοια ώσμωση που διήρκεσε αιώνες και αιώνες, η Κρήτη υπήρξε πάντοτε ένας τόπος με ρόλο κυρίαρχο σε πολλά επίπεδα και για όλους τους λαούς του ευρύτερου περιβάλλοντός της.

Αυτές οι σκέψεις μας οδήγησαν να δώσουμε τη δική μας ηχητρή απάντηση σε μια παρεξήγηση που επί έτη πολλά μας ταλανίζει και αμαυρώνει την εικόνα της Κρήτης. Κρήτη δεν είναι η εύκολη παλικαροσύνη, δεν είναι η ασύντολη οπλοχρησία, δεν είναι ο “πολιτισμός” του μαύρου πουκάμισου και του τέσσερα επί τέσσερα με φυμέ τζάμια.

Ο κρητικός ξέρει να ορθώνει το ανάστημά του για να νησερασπιστεί τον τόπο του, χωρίς να λογαριάζει το κόστος. Ξέρει να χρησιμοποιεί τα όπλα κατά τον κατακτητή και τον εισβολέα με κουράγιο μοναδικό, στον πόλεμο, όχι στην καθημερινότητά του, όχι για να πονλάει αντρειօσύνη. Φοράει τα μαύρα ρούχα για να δηλώσει το πένθος του, όχι για να φτιάξει προφίλ. Καλλιεργεί τη γη του, για να απολαύσει τη σοδειά της. Διαπρέπει στα γράμματα και τις τέχνες, γιατί η αυτοπεποίθηση για το είδος της ράτσας του, του επιτρέπει να είναι ανοιχτός, να δέχεται πολιτισμικές επιρροές και από τον κατακτητή του ακόμη, να τις αφομοιώνει και να τις μετουνιώνει σε δική του πολιτιστική κληρονομιά.

Αυτή είναι η κεντρική ιδέα του φεστιβάλ μας. Η ανάδειξη της σημαντικής πολιτιστικής κληρονομιάς της Κρήτης, πέρα από ιδεοληψίες και προκαταλήψεις. Με εικθέσεις, χορό, μουσική, διαλέξεις, θέατρο και ένα σωρό όλλας δράσεις, θα διατρέξουμε τις σημαντικότερες περιόδους της κρητικής ιστορίας. Από τον παλαίτατο Μίνωα, έως τον Εθνάρχη Ελευθέριο Βενιζέλο, τις ένδοξες εποχές του Μουσικού Ανγούστου και του Μάνου Χατζδάκη. Αυτά είναι η περιουσία μας, αυτά αναδεικνύουμε, αυτά υπερασπίζομαστε. Με σεβασμό στην παράδοση του τόπου μας, με τρόπο που αναδεικνύει την ουσία των πραγμάτων.

Από τον σχεδιασμό του φετινού προγράμματός μας λείπουν βασικές περίοδοι της ιστορίας μας. Η Μάχη της Κρήτης και η Αντίσταση κατά τη διάρκεια της Γερμανικής Κατοχής, για παράδειγμα, πρόσφατες ένδοξες σελίδες του τόπου μας. Δεν σημάνει σε καμία περίπτωση ότι τις αγνοούμε. Θα τους αφιερώσουμε εν καιρώ τον χρόνο και τον κόπο που τους πρέπει.

Φέτος το φεστιβάλ μας είναι αφιερωμένο στη γυναίκα της Μεσογείου. Από την εποχή της Θεάς των Όφεων και της Πότνιας Θηρών έως σήμερα, σε ολόκληρη τη Μεσόγειο η γυναίκα έπαιξε σημαντικότατο ρόλο. Σήμερα σε γειτονική μας χώρα, η μάνα, η σύζυγος, η γυναίκα, δοκιμάζεται σκληρά, αναγκάζεται να εγκαταλείψει την πατρίδα

της και να πάρει τον δρόμο της προσφυγιάς, χωρίς αύριο για τα παιδιά της, για τη γη που τη γέννησε. Η σύγχρονη γυναίκα “της κρίσης”, στον τόπο μας και σε άλλες χώρες, καλείται να διαχειριστεί ένα οικονομικό περιβάλλον αβέβαιο για την ίδια και τα παιδιά της, είναι υποχρεωμένη να τα φέρει βόλτα με χήμα δυο τεχνάσματα κατά της ανεργίας, της φτώχειας, της ανασφάλειας. Αφιερώνουμε λοιπόν αυτό φεστιβάλ στην ιστορία και τους αγώνες της γυναίκας της Μεσογείου. Η Μεσόγειος θάλασσα, η θάλασσα του ανοιχτού διαλόγου ανάμεσα στους πολιτισμούς και η γυναίκα, είναι φέτος οι τιμώμενοι του φεστιβάλ μας.

Ελπίζουμε ότι το φεστιβάλ *KRHTH*, μια ιστορία, πέντε συνένας πολιτισμοί, θα γίνεται κάθε χρόνο και καλύτερο. Θα αποτελέσει πολιτιστικό θεσμό για όλη την Κρήτη. Από πλευράς μας υποσχόμαστε, ότι θα καταβάλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια και ότι με τη συμβολή των άλλων φορέων θα καταφέρουμε να το κάνουμε πόλο έλξης για καλλιτέχνες και επισκέπτες απ’ όλον τον κόσμο. Η συνεργασία των τεσσάρων μεγαλυτέρων Δήμων του νησιού σε αυτό το επίπεδο, θα έχει έναν ισχυρό συμβολισμό. Η Κρήτη είναι μία, ενιαία, είναι ο τόπος της ιστορίας με τους πέντε συνέναν πολιτισμούς. Ευχαριστούμε θερμά όσους εργάστηκαν για την επιτυχία του, την Περιφέρεια Κρήτης για τη στήριξή της και βεβαίως τους χορηγούς μας, χωρίς την πρόθυμη συμβολή των οποίων δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί. Ιδιαίτερες, τέλος, ευχαριστίες οφείλουμε στον συντοπίτη μας καλλιτέχνη Δημήτρη Τζάνη, που μας παραχώρησε τον πίνακά του και επιμελήθηκε το εξώφυλλο του προγράμματος.

Ηράκλειο, Αύγουστος 2016

*Αριστέα Τ. Πλεύρη
Αντιδήμαρχος Πολιτισμού*

Η Κρήτη με τα έθιμα, τους χορούς και τα τραγούδια της

Λύκειο Ελληνίδων Ηρακλείου

Κηποθέατρο "Νίκος Καζαντζάκης" | 25.08.2016

ώρα 20:30

Μια βραδιά αφιερωμένη σε όλη την Κρήτη, με την ποιότητα και το κύρος του Λυκείου των Ελληνίδων. Με τραγούδια και χορούς στην πλέον γνήσια εκδοχή τους χωρίς παραπομπές χάριν του θεαθήναι, χωρίς κατασκευασμένες φιγούρες έτσι όπως χορεύονταν παλιά στους γάμους στα πανηγύρια, μα και στον πόλεμο. Θα γυρίσουμε τον χρόνο πίσω και θα γνωρίσουμε βήματα και στάχους που μπορεί να σκεπάστηκαν από τη σκόνη του χρόνου, αλλά δεν λησμονήθηκαν. Μα και έθιμα και χορούς που ακόμα χορεύονται υπό τους ζήχους της λύρας - πεντοζάλη και συρτά, καστρινό και χανιώτη, σούστα αντικριστή και τόσους άλλους.

Διδασκαλία χορών, επιμέλεια παράστασης:

Βαγγέλης Σταφυλάς - Στέλιος Φλουρής

Επιμέλεια σκηνικών:

Δημητρα Μηλαθιανάκη

Υπεύθυνη επικοινωνίας:

Néva Kalogeropoulou

Αφηγητής: Μιχάλης Σφακιανάκης

ΜΟΥΣΙΚΟΙ:

Αντώνης Μαρτσάκης (Βιολί - τραγούδι)

Νίκος Μαρεντάκης (λαούτο)

Κανάκης Κοζωνάκης (λαούτο - τραγούδι)

Χαράλαμπος Πιφοπάκης (ασκομαντούρα - νταουλάκι)

Αλέξανδρος Παπαδάκης (λύρα - ασκομαντούρα - τραγούδι)

Πιώρης Ψαράκης (λαούτο - τραγούδι)

Γιάννης Βεργαδής (λαούτο - τραγούδι)

Ιδομενέας Καμηλάκης (λαούτο - τραγούδι)

XOROI:

ΧΑΝΙΩΝ

Εθιμο Πρωτοχρονιάς
Συρτός Κισαμίτικος
Ρόδο
Ρουματ(θ)ιανή Σούστα
ή Γιτσικιά
Φτερωτός ή πάσο
Πεντοζάλης

ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Εθιμο Κλήδονα
Μάνας - Ξενομπασάρης
Πρινιανός Μεραμπέλουν
Ζερβοδεξιός
Αγκαλιαστός
Πηδηχτός
(Μεραμπέλουν & Σητείας)

ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Εθιμο Αποκριάς
(Το ιλέψιμο της νύφης)
Κοντυλιές Αμαρίου
και Αγίου Βασιλείου
- Πεντοζάλης
Μικρό - Μικράκι
Πανωμερίτης
Τριζάλης
Κουτσαμπαδιανός
Ανωγειανός πηδηχτός
Σούστα

ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Εθιμο ρακοκάζανου
Ηρακλειώτικες κοντυλιές
Γεργιανός πηδηχτός
Ζενγαρωτός συρτός
ή Ντάμες
Εθιανός πηδηχτός
Λαζώτης
Μαλεβιζώτης

Οι εξελίξεις στο Κρητικό Ζήτημα κατά το β' μισό του 19ου αιώνα και η πόλη του Ηρακλείου

Ομιλία του ιστορικού Ν. Ανδριώτη
Βασιλική Αγίου Μάρκου | 27.08.2016
ώρα 20:30

Ο 19^ο αιώνας επέφερε σημαντικές αλλαγές σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Για την Κρήτη ιδιαίτερα αποτελεί μια σημαντικότατη περίοδο της ιστορίας της. Επαναστάσεις και διαβούλεύσεις προετοιμάζουν το έδαφος της ένωσης με τη μητέρα Ελλάδα. Χρόνοι σκληροί και αιματηροί, χρόνοι έπους και πένθους, κατά τους οποίους το Κρητικό Ζήτημα -μέρος του μεγάλου Ανατολικού Ζητήματος-, απασχολεί το νεοσύνστατο ακόμα τότε ελληνικό κράτος αλλά και τις Μεγάλες Δυνάμεις. Οι διακυμάνσεις των εξελίξεων και οι αλλαγές των διαθέσεων, τόσο των Δυνάμεων αυτών όσο και της Ελλάδας πότε βυθίζουν την Κρήτη στην απελπίσια και πάτε τη γεμίζουν αισιοδοξία για την εκπλήρωση του πολυπόθητου στόχου.

Το Μεγάλο Κάστρο, το σημερινό Ηράκλειο, υπέστη ασφαλώς τις επιπτώσεις της πολυτάραχης αυτής εποχής. Ο ιστορικός Νίκος Ανδριώτης μέσα από στοιχεία, μαρτυρίες και γραπτά κείμενα, θα μας δώσει της εικόνα της πόλης μας εκείνη την εποχή.

Από την Ανατολή στη Δύση

Πλατεία Πύλης Βηθλεέμ | 28.08.2016
ώρα 20:30

Ενα ταξίδι από το Κάβο Σίδερο ως τη Γραμβούσα, με βιολόλυρα, μαντολίνο, τζουρά, λαούτο, ασκομαντούρα και κιθάρα. Μουσικά όργανα δικά μας και ξένα θα μας χαρίσουν κρητικά μοτίβα με μια διαφορετική αντίληψη. Νέα παιδιά, με ανησυχίες και γνώσεις μουσικές θα μας παρουσιάσουν δικές τους συνθέσεις και τη δική τους εκδοχή για τη μουσική της Κρήτης.

Βασίλης Πλατής: Λύρα, μαντολίνο

Μανόλης Μανονοσάκης: λαούτο, τραγούδι

Γιώργης Κοντογάνης [Κρήτης]: κιθάρα

Περικλής Σχενάς: ασκομαντούρα, λαούτο

Θα σου μιλώ ώσπου να φέξει

Κηποθέατρο "Μάνος Χατζιδάκης" | 29.08.2016
ώρα 20:30

Δύο ιστορικές μορφές των γραμμάτων, οι Ηρακλειώτισσες Ελλη Αλεξίου και Γαλάτεια Καζαντζάκη, παρουσιάζονται με εξαιρετική ευαισθησία από την σκηνοθέτιδα και ηθοποιό Μαριώλα Βλαχάκη. Μέσα από την παράσταση αναδεικνύεται η ανθρώπινη πλευρά τους η μεταξύ τους σχέση, ο αγώνας και η αγωνία τους για έναν δικαιότερο κόσμο. Παράλληλα σκιαγραφούνται και άλλες σπουδαίες προσωπικότητες

των γραμμάτων, που συνδέονται με τη ζωή των δύο αδελφών -ο Νίκος Καζαντζάκης, ο Κώστας Βάρναλης, ο Μάρκος Ανγέρης και άλλοι. Η ιστορία αρχίζει από την τουρκοκρατούμενη Κρήτη και φτάνει έως το 1962. Μέσα από τη σχέση των δύο γυναικών προβάλλονται όλα τα σημαντικά ιστορικά γεγονότα που σημάδεψαν τη χώρα μας από τα τέλη του 19^{ου} ως τα μέσα του 20^{ου} αιώνα. Η επιλογή του έργου για το φεστιβάλ δεν είναι, ασφαλώς, τυχαία. Οι αδελφές Έλλη και Γαλάτεια είναι μέλη μιας λαμπρής οικογένειας διανοούμενων, με μεγάλη προσφορά στον τόπο μας - κώρες του Ηρακλειώτη διανοούμενου, μουσικού, και εκδότη, Λευτέρη Αλεξίου.

Κείμενο-σκηνοθεσία: *Μαρινέλλα Βλαχάκη*

Δημιουργία video: *Θοδωρής Παπαδούλακης*

Μουσική: *Λεωνίδας Μαριδάκης*

Παιζονταί ακούγονται (με τη σειρά εμφάνισης): οι ηθοποιοί

Έλλη Αλεξίου: *Μαρινέλλα Βλαχάκη*

Ηλικιωμένη Γαλάτεια Καζαντζάκη: *Αλεξάνδρα Σακελλαροπούλου*

Μικρή Έλλη: *Ρεβέκα Σταμάτη*

Νεαρή Γαλάτεια Καζαντζάκη: *Θεώνη Κουτσουνάκη*

Νίκος Καζαντζάκης: *Κωστής Καπελώνης*

Το ποίημα με τίτλο: *Το Αμαρτωλό, της Γαλάτειας Καζαντζάκη, ερμηνεύει η Κάπια Γέρου*

Τραγούδι: *Ντόρα Αθανασίου*

Τεχνική υποστήριξη: *Διονύσης Μανουσάκης*

Εκτέλεση κουστούμιών: *Σοφία Κουτσουνάκη*

Κατασκευή σκηνικών αντικειμένων: *Γεωργία Αρσένη*

Μούσες της Μεσογείου

Δημοτικό κατάστημα “Μαρίνα” | 30.08.2016
ώρα 20:30

Οι “δικές μας” Λίλιν Δάκα, Μυρτώ Γεωργιάδην και Μαρία Χναράκη, τιμούν τη γυναικα της Μεσογείου με τραγούδια “γένους θηλυκού”, από την Ελλάδα, την Κύπρο, την Ιταλία, την Ισπανία, και την Πορτογαλία. Μια εξαιρετική συναυλία δίπλα στη θάλασσα, με μουσικές μεσογειακές που ταξιδεύουν παίρνοντας μας μαζί τους στα παράλια της θάλασσας που επί αιώνες απετέλεσε τον συνδετικό κρίκο ανάμεσα σε λαούς διαφορετικούς με αντίθετες μεταξύ τους κουλτούρες.

Πιάνο: Λίλιν Δάκα

Τραγούδι: Μυρτώ Γεωργιάδην

Μουσική επιμέλεια: Μαρία Χναράκη

A ΜΕΡΟΣ

F. Poulenc:

“Le Chemins de l’amour”.

M. Ravel: “Ξύπνησε πετρο-
πέρδικα”.

(Ελληνικό Παραδοσιακό).

I. Κολάστη: “Θλίψη”

(Χατζόπουλον).

H. Duparc: “Phidyle”

F. Benoit: “Queixa”

(A. Sardinha)

B. R. Simpo: “Cantigas”

Παραδοσιακό Κάτω Ιταλίας:
“Άντρα μου πάει”

F.G Lorca: “Nana de Sevilla”
(νανούρισμα).

E. Granadou: “La maja
dolorosa”.

M. de Falla: “Polo”.

B ΜΕΡΟΣ

Γ. Κωνσταντινίδη, από τα “20 τραγούδια του Ελληνικού λαού”:

1. Μωρή κοντούλα λειμονιά.

2. Μαλάμω.

3. Ερηνάκι.

M. Καλομοίρη: Νανούρισμα.

M. Χατζόδακη:

Σ’ αγαπώ (Μυρτιώτισσα)

Πάθη από έρωτα (Ερωφίλη)

από τον “Μεγάλο Ερωτικό”

P. Κυριακού: Εργο για σόλο πάνο.

Ρίκα; Δεληγιαννάκη: “Φοβάμαι τους
ανθρώπους”.

Λ. Πλάτωνος: Τραγούδι.

Ρίκας Δεληγιαννάκη: 2 κομμάτια για
σόλο πάνο.

M. Χατζόδακη: Παναγία των Πατησίων

Η Μαριάνθη των ανέμων

Με τη φωνή μιας κιθάρας

Κηποθέατρο Μάνος Χατζιδάκις | 31.08.2016
ώρα 20:30

Ο ιατρός αλλά και δεξιοτέχνης της κιθάρας, Γιώργος Μαστοράκης μας προσφέρει μια βραδιά με ελληνικό και ζένο ρεπερτόριο, γεμάτο από εκλεκτά κομμάτια σπουδαίων συνθετών.

Μάνος Χατζιδάκις (1925 – 1994)	Topkapi 1962
Francis McPeake.....	Wild Mountain Thyme, 1957 (based on a 17th century Scottish traditional tune)
Enrique Granados (1867 – 1916).....	Danza Espanola No 1 (Minueto)
Heitor Villa – Lobos (1887 – 1959)	Etude No 1
Atahualpa Yupanqui (1908 - 1992).....	Cancion Zamba (Danza de la paloma enamorada)
Μάνος Χατζιδάκις	The Rose 1955 ("Dona Rosita" F.G. Lorca)
Ennio Morricone (b. 1928)	"Cinema Paradiso" 1988
Main Theme	
Maturity (Childhood and Manhood)	
Love Theme	
Μάνος Χατζιδάκις.....	"Birds" opus 16 (1959)
	Prologe ant le Night ingre le.
Antonio Lauro (1917-1986).....	El Marabino (Vals Venezolano)
Leo Brouwer (b. 1939)	Un dia de Noviembre 1968
Μάνος Χατζιδάκις B. Τσιτσάνης	Overclouded Sunday 1951
Agustin Barrios Mangore (1885 - 1944) ...	Una limosna por el amor de Dios 1944
Μάνος Χατζιδάκις	Vals of the lost dreams 1961
Jorge Cardoso (b. 1949)	Milonga (24 Piezas Sudamericanas)
Roland Dyens (b. 1953)	Tango en Skai

Από την Ανδαλουσία στον Λίβανο Muwashahat

Δημοτική πλάζ Καρτερού | 01.09.2016
ώρα 20:30

Στις αρχές του 9^{ου} αιώνα στην Ανδαλουσία, η μεγάλη ανταρσία κατά του Εμίρη Hakam πνίγηκε στο αίμα και οι Ανδαλουσιανοί Άραβες αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν την Ισπανία. Πέρασαν για λίγο από την Αίγυπτο, απ' όπου επίσης εκδιώχθηκαν βιαίως με όρο να μη εγκατασταθούν ποτέ ξανά σε Αραβική χώρα. Ο θρύλος λέει πως 15.000 ψυχές ακολούθησαν τον Abu Hafs Omar, που τους υποσχέθηκε ότι θα τους οδηγήσει στη γη όπου ρέει μέλι και γάλα, και πως όταν έφτασαν στην Κρήτη, έκαψαν τα καράβια τους για να αναγκαστούν να παραμείνουν. Ονόμασαν τον τόπο που κατέλαβαν και περιτείχισαν Rabht el Handak - Φρούριο της Τάφρου. Πρόκειται για την κατοική Candia των Ενετών, το Μεγάλο Κάστρο των νεότερων χρόνων- το σημερινό Ηράκλειο. Το 961 ο στρατηλάτης και μετέπειτα Αυτοκράτορας Νικηφόρος Φωκάς απέλευθερώσε την Κρήτη απ' των απόστων Αγαρινών τα χέρια, όπως λέει ο Καζαντζάκης.

Μερικούς αιώνες αργότερα, η αραβική μουσική Muwashahat ακολούθησε την ίδια περίπου διαδρομή. Ξεκίνησε από την Ισπανία περίπου τον 10^ο αιώνα και μεταφέρθηκε στην Ανατολή, περί το 1592, με τους πεντακόσιες χλιάδες Αναδαλουσιανούς Σαρακηνούς που αναγκάστηκαν και πάλι να εγκαταλείψουν την Ιβηρική Χερσόνησο και να διασκορπιστούν στα παράλια της Βόρειας Αφρικής, τη Συρία και το Λίβανο. Συνδυάζει το ταμπεραμέντο του ισπανικού μουσικού μοτίβου, με τη γλυκύτητα των ήχων της Ανατολής. Η Λιβανέζα τραγουδίστρια Ghada Shbeir, θα μας παρουσιάσει ένα πρόγραμμα που διατρέχει τη Μεσόγειο, ζεκινώντας από την Ανδαλουσία, περνώντας από την Τύναδα, το Μαρόκο και την Αίγυπτο, για να καταλήξει στα παράλια της Συρίας και του Λιβάνου.

Μινωική Τελετουργία

**Κηποθέατρο “Ν. Καζαντζάκης” | 02.09.2016
ώρα 20:30**

Τί θα είχαν αλήθεια να μας αφηγηθούν οι τοιχογραφίες από το πολυδαίδαλο Ανάκτορο της Κνωσού; Η τοιχογραφία του Ιερού Άλσους και του Χορού, η τοιχογραφία της Πομπής, οι με περίτεχνες φορεσιές στολισμένες φιγούρες, που προσπαθούν να αναδειξουν την κίνηση των χεριών και του κορμιού τους; Ποιά ήταν η μουσική που συνόδευε τις μινωικές τελετουργίες; Υπάρχουν μαρτυρίες ή θα πρέπει να ερμηνεύουμε τα ευρήματα και να εικάζουμε μόνον, με πάντοτε πιθανή την εκδοχή ενός ασυγχώρητου σφάλματος; Το Λύκειο Ελληνίδων μας δίνει την ευκαιρία να απολαύσουμε μια μινωική τελετουργία, όπως την φαντάστηκαν πέντε σημαντικοί άνθρωποι:

Ο Γεώργιος Πλάτωνας, που έγραψε τη μουσική με σύγχρονη ηλεκτρονική επεξεργασία από τη Λένα Πλάτωνος, η Μαίρη Μαυράκη, που έκανε την χορογραφία, η Ασπασία Παπαδοπεράκη που έκανε τα σκηνικά και ο Θωμάς Φανουράκης, που σχεδίασε τα κοστούμια. Η υπόνοια για το πόσο απέχει από την πραγματικότητα εκείνων των πολύ μακρινών χρόνων, ας μην επηρεάσει τη διάθεση μας.

Ταξίδι πέρα από τα σύνορα, με όχημα τη μουσική

Κπνοθέατρο "Μάνος Χατζιδάκις" | 03.09.2016
ώρα 20:30

Ενα μικρό μελωδικό αφιέρωμα στις γυναίκες της Μεσογείου, από την Κλεονίκη Δεμίρη, τον Στάθη Σούλη, τον Σταύρο Παργινό και τον Λευτέρη Γρίβα. Στο πρώτο μέρος θα ακούσουμε στίχους που έχουν γραφεί ή τραγουδηθεί από γυναίκες απ' άκρη σ' άκρη της Μεσογείου: *To παράπονο της Αρετούσας* από τον Ερωτόκριτο, *To θυμωμένο τραγούδι* της Λίνας Βερτμίλερ, *Από ξένο τόπο κι' απ' αλαργνό* -ένα τραγούδι που λέμε δικό μας αλλά το τραγουδούν ως και στα βάθη της Ανατολής [η τουρκική εκδοχή του, έχει τον τίτλο *Uskudara gider iken*-Καθώς επέστρεφα από το Σκούταρι]- κι όλα, δικά μας και ξένα. Θα μας θυμίσουν γυναίκες που από την μακρινή αρχαιότητα μέχρι και σήμερα, έπαιξαν ρόλο συχνά αφανή, αλλά πάντα καθοριστικό, στα παράλια της Μεσογείου. Στο δεύτερο μέρος οι μελωδίες απλώνονται μέχρι και τη Λατινική Αμερική, προσφέροντάς μας μουσικές διαφορετικές μεταξύ τους και υπενθυμίζοντάς μας το αξέωμα ότι η μουσική είναι η ευρύτερα κατανοητή γλώσσα του κόσμου.

Α' μέρος

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ

1. Από ξένο τόπο κι απ' αλαργνό. Παραδοσιακό μικρασιατικό
2. Με λένε Θεοδώρα. Μουσική: *M. Χατζιδάκι*, Στίχοι: *Nίκον Γκάτσον*
3. Lela (Πορτογαλέζικο) *R. M. Hermida, Dr Castelao*
4. Για την Ελένη. *M. Χατζιδάκι*
5. Η Περιμπανού. Μουσική *M. Χατζιδάκι*, Στίχοι: *Nίκον Γκάτσον*
6. Το παράπονο της Αρετούσας
7. Amara me. *Nino Rota*
8. Η Μάρια. Μουσική: *M. Θεοδωράκη*, Στίχοι: *Οδυσσέα Ελότη*
9. Το γιασεμί. Παραδοσιακό της Κύπρου

10. Η Παναγία των Πατησίων, Μουσική: *M. Χατζιδάκι*,
Στίχοι: *Níκον Γκάτσον*
11. Canzone del mal di Luna. *Piovani*
12. Άνδρα μου πάει. Ελληνόφωνο Κάτω Ιταλίας
13. Τα πάθη απ' τον έρωτα, του Χορτάτζη. *M. Χατζιδάκι*

Β' μέρος

1. Τα παιδιά κάτω στον κάμπο. Μουσική: *M. Χατζιδάκι*, Στίχοι: *Níκον Γκάτσον*
2. Querer. *R Dupere, M Tadros*
3. Όπως θες εσύ. (*Βιργινία Καραγιώργου, Κατερίνα Καναβούρα*)
4. Luz de luna. *A.Carrillo*
5. Un año de Amor. *G Veror, P. Almodovar*
6. Historia de un amor. *C.El. Almaran*
7. La llorona, Παραδοσιακό μεξικάνικο τραγούδι. *Jose Alfredo Jimenez*
8. Τώρα που πας στην ξενιτιά. Μουσική: *M. Χατζιδάκι*, Στίχοι: *Níκον Γκάτσον*
9. Ελα σε μένα. Μουσική: *M. Χατζιδάκι*, Στίχοι: *Níκον Γκάτσον*
10. Στον ουρανό είν' ένα αστέρι. Μουσική: *Γ. Σπανού*, στίχοι: *A. Σακελάριου*
11. Για χατίρι σου ξημερώναι. Μουσική: *Στ. Ξαρχάκου*, στίχοι: *B. Γκούφα*
12. Πες μου μια λέξη. Μουσική: *M. Χατζιδάκι*, στίχοι *A. Σακελάριου*
13. Μοι ε Bukura more. Αρβανίτικο της Κάτω Ιταλίας
14. Καληγύφτα. Ελληνόφωνο της Κάτω Ιταλίας
15. Η Μυρτιά. Μουσική: *M. Θεοδωράκη*, στίχοι: *Níκον Γκάτσον*

Οι Απαρχές: Η αρπαγή της Ευρώπης

Έκθεση έργων με θέμα την αρπαγή της Ευρώπης
Περιστώλιο της Λότζια | 04.09 - 12.09.2016
Εγκαίνια έκθεσης: 04.09.2016, ώρα 20.00

Ο μύθος λέει πως στη Γόρτυνα, κάτω από έναν αειθαλή πλάτανο, ο μέγας Δίας μεταμορφωμένος σε ταύρο, ενώθηκε με την Ευρώπη, την κόρη του Αγήνορα, βασιλέα της Φοινίκης. Από την ένωση αυτή απέκτησαν τρεις γιους: τον θαλασσοκράτορα Μίνωα, τον Ραδάμανθυ και τον Σαρπηδόνα. Όταν ο Δίας εγκατέλειψε τη μητέρα τους, ο δεύτερος σύζυγός της, ο βασιλεύς της Κρήτης Αστερίων, νιοθέτησε τα τρία παιδιά και πριν πεθάνει, τους μαίρασε το βασίλειο. Αρχίζει τότε στην Κρήτη να συμβαίνει ένα θαύμα. Κτίζονται πολυδαίδαλα παλάτια, κομητημένα με φίνες τοιχογραφίες που απεικονίζουν παράδοξες τελετές, με νέοντας και νέες καλλιεπείς και φορεσιές πλούσιμες. Τα ευρήματα της αρχαιολογικής σκαπάνης μαρτυρούν τον πλούτο μιας κοινωνίας που δεν γνώρισε πόλεμο. Τα κυράβια που εμπορεύονταν σε ολόκληρη τη λεκάνη της Μεσογείου καρπούς και κομψοτεχνήματα, μεταφέρουν το κλέος του μινωικού πολιτισμού μέχρι τη Σικελία, την Αίγυπτο και άλλους και η ιστορία μιλάει πλέον για τον πρώτο ευρωπαϊκό πολιτισμό.

Η ιστορία της Ευρώπης συγκίνησε πολλούς, κυρίως ζωγράφους. Άλλοτε με ρομαντισμό και άλλοτε με ωμότητα, απεικόνισαν την πριγκίπισσα της Φοινίκης, που ο θεός των θεών και των ανθρώπων έκλεψε μεταμφιεσμένος σε ταύρο.

Η βασιλοπούλα από τη Φοινίκη έδωσε το όνομα της σε μια από τις πέντε ηπείρους - Γηραιά Ευρώπη αποκαλούν την ήπειρο που επί αιώνες και αιώνες έζησε πολέμους, ανακατατάξεις κοινωνικές και πολιτικές, πολιτισμικές εκρήξεις, μεσαίωνα και διαφωτισμό. Τόλμησε να περάσει τον μεγάλο ωκεανό και να φτάσει μέχρι την απέναντι ακτή, Πλούτος και δόξα, αλλά και αίμα στιγματίζουν την ιστορία της

Ωσπου, χάρις στην έμπνευση κάποιων φωτισμένων ανθρώπων, νιοθέτησε ένα όραμα. Να γίνει μία, ενιαία, να γίνει η Ευρώπη των λαών. Χωρίς σύνορα, χωρίς διακρίσεις. Ο δρόμος όμως γι' αυτόν τον στόχο δεν ήταν εύκολος και το όραμα μοιάζει να χάθηκε. Η Ευρώπη λησμόνησε την καταγωγή της και ο δεσποτισμός των δυνατών έναντι των αδυνάτων κυριάρχησε στην ιδεολογία της. Σήμερα μάλιστα, κάποιοι χαρακτηρίζουν αυταπάτη, το ότι επιμένουν με να το αναζητούμε.

Μια γιορτή από μια άλλη “κοινότητα”

Κηποθέατρο “Νίκος Καζαντζάκης” | 04.09.2016
ώρα 20:30

Το θέατρο “Ομμα Στούντιο”, συνδιοργανωτής του Ευρωπαϊκού προγράμματος “Καραβάν, Η Συνέχεια, Τροφοδοτώντας το μέλλον: Κινώντας την πόλη με την τέχνη”, εντάσσει στα πλαίσια του φεστιβάλ μας μια σημαντική εκδήλωση. Με μια μεγάλη παρέλαση όλων των συντελεστών του προγράμματος που θα ξεκινήσει από τη Λάτζια και θα καταλήξει στο Κηποθέατρο “Νίκος Καζαντζάκης”, με χορούς, τραγούδια και άλλα δρώμενα, θα εορτάσουμε το κλείσιμο των εκδηλώσεων που ξεκίνησαν στην πόλη μας την 28η Αυγούστου, υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Κρήτης. Σε χωριστό έντυπο κυκλοφορεί το πρόγραμμα αυτών των εκδηλώσεων.

Γεύσεις Ελλάδος

Πλατεία Ελευθερίας | 05 - 10.09.2016

ώρα 20:30

Ανήκω σε μια χώρα μικρή. Ένα πέτρινο ακρωτήρι στη Μεσόγειο, που δεν έχει άλλο αγαθό παρά των αγώνα του λαού, τη θάλασσα και τα φως του ήλιου, είπε ο Γιώργος Σεφέρης στην ομιλία του στη Στοιχόλμη, κατά την απονομή του Νόμπελ Λογοτεχνίας. Περίπου τα ίδια γράφει ο άλλος Νομπελίστας ποιητής μας, ο Οδυσσέας Ελύτης: Αν αποσυνδέσεις την Ελλάδα, στο τέλος θα δεις να σου απομένουν μια ελιά, ένα αμπέλι και ένα καράβι. Που σημαίνει: με άλλα τόσα την ξαναφτάχνεις.

Ο αγώνας του λαού, τα φως του ήλιου, η θάλασσα και η ελιά, το καράβι και το αμπέλι. Μια πατρίδα με λίγες μεγάλες εύφορες πεδιάδες και ψηλούς ορεινούς όγκους να καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος της. Ευλογία της η θάλασσα που την περιβάλλει. Μα τα προϊόντα της βγαλμένα με τον ιδρώτα των ανθρώπων της περιώνυμα. Οι αναβαθμίδες όπου η στεγνή ζερολιθιά στηρίζει το λίγο χώμα, φιλοξενούν κλίματα και ελιές, δέντρα καρποφόρα. Άγονη γη, που ο ανθρώπινος μόχθος και ο ήλιος κάνουν γόνημη.

Αυτόν τον σπάνιο πλούτο της Ελληνικής γης που γεννιέται από το τίποτα, θελήσαμε να αιναδείξουμε. Για πέντε ημέρες θα ζήσουμε ένα χαρούμενο φεστιβάλ γευσιγνώ σίας με παράλληλες καλλιτεχνικές δράσεις και πολιτιστικά γεγονότα, καθώς και ημερίδες ενημέρωσης. Το σχετικό πρόγραμμα κυκλοφορεί σε χωριστό έντυπο.

Μέντα και Κανέλα

Μουσικό συγκρότημα Vamos

Αίθριο Βασιλικής Αγίου Μάρκου | 05.09.2016
ώρα 20:30

Τη σημαδιακή χρονιά των 1898, οπότε στην Ελλάδα αφχίζει τη δράση των ο Διεθνής Οικονομακός Έλεγχος [ΔΟΕ], στην πολυτραγούδισμένη προκυμαία της Σμύρνης κάποιαι νεαροί μουσικοί από τους δεκάδες ή εκατοντάδες που από τις αρχές των 19^{ου} αιώνα είχαν διαμορφώσει τη μουσική παράδοση των Σμυρνέικουν τραγουδιού, δημασυργούν το πρώτο επώνυμο μουσικό σχήμα. Πρόκειται για τα "Πολιτάκα", που αργότερα ονομάσθηκαν Σμυρναίικη Εστωνδιανάνα, η Εστωνδιανάνα των Σιδερή...

Παναγιώτης Κουνιάδης *Ta reumpeitika*

Η σχέση της χώρας με την καθ'ημάς Ανατολή, διαρκής ουσιαστική και πολύ επίπεδη, υπήρξε καθοριστική σε πολλούς τομείς. Ανάμεσά τους ασφαλώς και η μουσική. Μια συναυλία αφιερωμένη σε κείνους που μαζί με τον πόνο, τον καημό της προσφυγιάς την απελποία, μετέφεραν στην Ελλάδα του 1922 έναν πολιτισμό από την Ανατολή, που καλύπτει όλα τα κοινωνικά στρώματα. Από την όπερα έως τα λαϊκά τραγούδια που στα *café chanten* ξεσήκωναν τον κόσμο με μελωδίες παραπονιάρικες και επιβιώνουν ακόμα και σήμερα. Με το ιδιαίτερο ύφος του, τόσο στη μουσική εκτέλεση όσο και στην ενορχήστρωση, το Μουσικό Σύνολο Vamos αναδεικνύει τα κοινά χαρακτηριστικά της μουσικής της Κρήτης με τα ρεμπέτικα και τις μουσικές της Σμύρνης. Από τον Πειραιά, την Αθήνα και τη Σύρο του ρεμπέτικου, από τον Βαμβακάρη, τον Τσιτσάνη και τον Παπαϊωάννου, στην Κρήτη του Ερωτόκριτου, στη Λέρο, με τη *Mpiraséra*, και στη χαμένη πατρίδα της Σμύρνης με το *Nihavent Oriental* και το *Εμβατήριο Φλόγα*.

Συμμετέχουν:

Εντμοντ Αλέξης – βιολί

Ραΐς Τσουρά – βιολί

Tjarda Terpstra – βιολί

Έλενα Ορμυλιώτου – βιολί

Χριστίνα Πασχάλη – βιολί

Γιώργος Βοναπάρτης – βιολί
Νίκος Μαραγκούδακης – βιολί
Κατερίνα Σαραντινού – τσέλο
Θανάσης Παπαθανασίου – κόρυνο
Theo Kraaijvanger – ευφώνιο
Κώστας Κανέλλος – κλαρινέτο
Πρόδρομος Καραδελόγλου – μαντολίνο, κιθάρα, τραγούδι
Νίκος Φραγκιαδάκης – πιάνο
Μάνος Γαλανάκης – κρουστά
Κώστας Κεχράκος – κοντραμπάσο

Ενοργήστρωση: Θανάσης Παπαθανασίου
Καλλιτεχνική Επιμέλεια: Κώστας Κεχράκος

Τραγούδια:

Εμβατήριο Σμύρνης
Nihavent Oriental
Και γιατί δεν μας το λες
Σουλτάνι γιεγκάχ
Σ' αγαπώ γιατί είσαι ωραία
Μανταλιώ και Μανταλένα
Δε σε θέλω πια
Μανές της καληνυχτιάς
Εμβατήριο Φλόγα
Μισιρλού
Καροτσέρης
Σαν της Σμύρνης το γιαγκίνι (το ολοκαύτωμα)
Τι σε μέλει εσένανε
Θάλασσα λυπήσου
Βάλε με στην αγκαλιά σου - *Βαγγέλη Παπάζογλου*
Φραγκοσυριανή - *Μάρκου Βαμβακάρη*
Χαράματα η ώρα τρεις - *Μάρκου Βαμβακάρη*
Τα ματόκιλαδα σου λάμπουν – *Μάρκου Βαμβακάρη*
Σβήσε το φως - *Γιάννη Παπαϊωάννου*
Οτι κι αν πω δεν σε ξεχνώ - *Βασίλη Τσιτσάνη*
Μπαζέ τσιφλίκι - *Βασίλη Τσιτσάνη*

“Ετόλμησα να υμνήσω”. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος στη Λαϊκή Τέχνη

Βασιλική Αγίου Μάρκου

Διάρκεια έκθεσης: 06 έως 30.09.2016, ώρα 20:30

Δεν θα σας κονράσω μιλώντας για το μεγαλείο της Ακρόπολης, ούτε θα σας βασανίσω με αρχαιοελληνικά λόγια. Είδα τόπους θαυμαστούς και μεταξύ άλλων την Κρήτη. Και δεν μπορείτε να φανταστείτε την πλέον ενδιαφέροντα ανακάλυψη μουν, περισσότερο ενδιαφέροντα και από τις ανασκαφές. Είναι ένας δικηγόρος, Βενιζέλος ή Βενεζούνελος. Είλικρινά δεν μπορώ να προφέρω ακριβώς το όνομα των, αλλά σε μερικά χρόνια ολόκληρη η Ευρώπη θα μιλάει γι' αυτόν.

Ζορζ Κλεμανσώ, Παρίσι 1896

Λίγες, πράγματι, πολιτικές μορφές στη νεότερη ελληνική ιστορία έχουν αγγίξει τα όρια του θρύλου, έχουν τραγουδηθεί από τη λαϊκή μούσα, έχουν γίνει αντικείμενο λατρείας μα και έχουν προκαλέσει διαμάχης αντεγκλήσεις και διχασμούς. Ο πολιτικός που ζεκίνησε από τα Χανιά και επέβαλε σε ολόκληρη την Ευρώπη να μιλάει γι' αυτόν και την πολιτική του, το κατάφερε.

Η έκθεση που έχουμε τη χαρά να παρουσιάσουμε στο κοινό, αποτελεί μικρό μόνον δείγμα της λατρείας προς το πρόσωπο αυτό, που κατάφερε να ξεπέρασε ένα σκληρό, αλλά ένδοξο παρελθόν και να εγκατασταθεί στη μνήμη του λαού, χωρίς ενστάσεις και αναστολές. Καθημερινά αντικείμενα -κούπες, κουτιά, υφαντά, επιστολόχαρτα, γραμματόσημα-, απεικονίζουν τη μορφή του “Λευτέρη”, για τους Κρητικούς του “πατέρα της πατρίδος”, του “σωτήρα της φυλής”, για το έθνος ολόκληρο. Παρουσιάσθηκε με τεράστια επιτυχία στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Δελφών, από 21.12.2014 έως και 30.01.2015. Στην πόλη μας έρχεται με την αφιλοκερδή μέριμνα της Λουίζας Καραπιδάκη, η οποία επιμελήθηκε και την πρώτη έκθεση των αντικειμένων στους Δελφούς.

Μεσόγειος Θάλασσα

Κηποθέατρο "Μάνος Χατζιδάκις" | 07.09.2016
ώρα 20:30

Μια τεράστια λίμνη, από τα παράλια της Μικράς Ασίας μέχρι το βράχο του Γιβραλτάρ, είναι η Μεσόγειος μια θάλασσα που δροσίζει με τα νερά της τρεις από τις πέντε ηπείρους - Ευρώπη, Ασία και Αφρική. Είναι γεμάτη μύθους και θρύλους από την εποχή που τολμηροί θαλασσοπόροι διάβαζαν τη ρότα με τ' άστρα. Γεμάτη, επίσης με καράβια εμπορικά που μετέφεραν πολιτισμό από την μία ακτή στην άλλη, απετέλεσε επί αιώνες πεδίο διαλόγου ανάμεσα σε Φοίνικες, Μινωίτες, Αιγύπτιους και τόσους άλλους λαούς. Σαρακηνοί, πειρατές και κουρσάροι, δήμωναν τα παράλια της και μετέφεραν τη λεια και τις πριγκίπισσές της προς πάλησιν, στα μεγαλύτερα λιμάνια της. Ένα υγρό στοιχείο που δυσχώς έχει γίνει σήμερα ο τάφος τόσων αθώων, παιδιών, μανάδων, πατέραδων, αδερφών, εξ αιτίας ενός πολέμου άδικου, όπως ολοι. Σ' αυτές τις ψυχές που προσπάθησαν να ζεψύγουν από τη φρίκη και βρήκαν τον θάνατο, σ' αυτές αφιερώνεται αυτή η συναυλία. Η Ξανθούλα Ντακοβάνου και οι συνεργάτες της Ταξιάρχης Βασιλάκος Σοφία Ευκλείδου και Αλέξανδρος Παπαδημητράκης θα μας πάρουν μαζί τους σε ένα μουσικό ταξίδι στα παράλια της Μεσογείου, από τη βορεινή Βασίλια μέχρι το νότο, στο Μαρόκο και την Αίγυπτο. Από την πεντατονία της Ήπειρου ως τους ρυθμούς της Θράκης και από και στα μελίσματα της Μεσογείου και στις ταραντέλες της Κάτω Ιταλίας.

Η εκδήλωση γίνεται με την ευγενική υποστήριξη της Περιφέρειας Κρήτης.

Συμμετέχουν:

Φωνή, κρουστά: Ξανθούλα Ντακοβάνου

Ακορντεόν Ταξιάρχης Βασιλάκος

Βιολί, φωνή: Στέφανος Φίλος

Τραγούδια:

La serena - εβραιοισπανικό, σε γλώσσα lardino

Lama bada yathasana - Αραβο-ανδαλουσιανή σύνθεση

Sidi hbibi - Μαρόκο

Razboleze tsare Suleymane - Βοσνία

“Αν δεις καράβι να περνά-Θάλασσα πλατειά” - Ελλάδα (Εύβοια)

Θάλασσα λυπήσου- Ελλάδα (Οινούσσες)

Can yine bülbül oldu - Τουρκία, σούφι σύνθεση του 17ου αιώνα, του ποιητή Niyazi Misri

Σπης Γραμβούσας τ' ακρωτήρι - Ελλάδα (Κρήτη)

Ma belle si ton âme - Γαλλία, 16ος αι., Gilles Durant de la Bergerie

Scherza infida - Ariodante (G.F.Haendel), άρια σε ιταλική γλώσσα

Το κλάμμα του εμιγράντου - ελληνόφωνο Κάτω Ιταλίας

Tarantella - χορός νότιας Ιταλίας

Pricantula - Γαλλία, κορσικάνικο πολυφωνικό

Ανάμεσα τρεις θάλασσες- Ελλάδα, πολυφωνικό Ηπείρου

Yarnana - Αλβανία

Rampi rampi – Τουρκία, τσιγγάνικος καρσιλαμάς Μικράς Ασίας

Durme - εβραιοισπανικό, σε γλώσσα lardino

Naci en alamo /Αις Μπαλαμό - flamenco Ανδαλουσίας / τσιγγάνικο Ελλάδας

Μουσικοί σταθμοί στα ίχνη του Ελ Γκρέκο

Κηποθέατρο "Νίκος Καζαντζάκης" | 08.09.2016
ώρα 20:30

... Είναι στην Εθνική Πινακοθήκη των Λονδίνου ένας μακρός πίνακας των Θεοτοκόπουλον, μια προσωπογραφία αγίου που δεν είναι ποτέ ψηλή από τριάντα εκατοστά των μέτρων. Πέρασαν περισσότερα από δέκα χρόνια από την εποχή που την είδα για πρώτη φορά. Δεν μπορώ να λησμονήσω τη συγκλονιστική εντύπωση "ελληνισμού", που μου είχε δώσει αυτό το πάρεργο των μεγάλου τεχνίτη. Θυμούμαι ακόμη τώρα δύο πινελιές στους ώμους. "Σαν κρητικοί δεκαπενταύλαφοι" συλλογίστηκε ο φίλος που ήταν μαζί μου...

Γιώργου Σεφέρη, Διάλογος πάνω στην ποίηση.

Γνήσιο τέκνο της Κρητικής Αναγέννησης ο μεγάλος Δομήνικος Θεοτοκόπουλος πήρε τα πρώτα μαθήματα ζωγραφικής στον Χάνδακα [1541-1568], θήτευσε στη Σχολή του Τιτσιάνο στη Βενετία και συνέχισε στη Ρώμη [1568-1576], για να καταλήξει στον τελευταίο σταθμό της ζωής του, το Τολέδο [1576-1614]. Σήμερα το σχήμα *En chorðas*, σε συνεργασία με το *Ensemble Constantinople*, μας ταξιδεύει στους σταθμούς της ζωής του μεγάλου αυτού καλλιτέχνη, με εξαισιες μουσικές και τις υπέροχες φωνές της Μαρίας Φαραντούρη και του Marco Besley. Μας μεταφέρουν στον Χάνδακα της εποχής του, με ριζίτικα που άντεξαν στον χρόνο, για να φτάσουν σήμερα παραλλαγμένα ως εμάς την Ερωφίλη του Χορτάτζη, τον Ερωτόκριτο και άλλα πολλά. Από τη χαρούμενη Ιταλία της εποχής της Αναγέννησης με ναπολετάνικες ταραντέλες, με συνθέσεις των Κατσίνη, Περγκολέζη, Τρομποντσίνο, ως το Τολέδο, με μελωδίες γνωστάν σαν αναγεννησιακά συνθέτων.

Συμμετέχουν:

Μαρία Φαραντούρη: τραγούδι

Marco Beasley: τραγούδι

Μουσικό Σχήμα “Εν Χορδαίς”
Κυριάκος Πετράς: βιολί
Κυριάκος Καλαϊτζίδης: ούτι
Δρόσος Κουτσοκώστας: τραγούδι
Άλκης Ζοπόγλου: κανονάκι
Πέτρος Παπαγεωργίου: κρουστά

Ensemble Constantinople

Kiya Tabassian: setar
Pierre-Yves Martel: viola da gamba
Enrike Solinis: baroque guitar & theorbo

Βυζαντινή χορωδία Δήμου Ηρακλείου
Δ/νση: Μανώλης Σουργιαδάκης
Ηλίας Ανδρεούλακης - κρητική λύρα
Κάρολος Κουκλάκης - κρητικό λαούτο
Σχεδιασμός ήχου: Λεωνίδας Παλάσκας
Βοηθός Παραγωγής: *Maria Xatzára*

Καλλιτεχνική διεύθυνση: Κυριάκος Καλαϊτζίδης, *Kiya Tabassian*

Μουσική: Άλκης Ζοπόγλου
Κράτημα, ήχος δ' (**απόσπασμα**)
Αθανασίου Κρητός, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως (μέσα 17ου - α' τέταρτο 18ου αιώνα) Εξήγηση Χουρμονζίου Χαρτοφύλακος, χφ ΜΠΤ 704

Al alva venid
Ανώνυμος (16ος αι.) (CMP)

Αχ, αγάπη
Μουσική: *Giovanni Battista Pergolesi* (1710-1736), πάνω σε μια παλιά γαλλική μελωδία
Στίχοι: Βασιλική Νευροκοπλή

Del Griego
Στίχοι: *Hortensio Félix Paravicino* (1580-1633) Μουσική: *Κυριάκος Καλαϊτζίδης*

Vecchie letrose
Μουσική: *Adrian Willaert* (1490-1562) Στίχοι: *Anonimous, & Marco Beasley*
Musica Nova 1559

Lamentu a Ghjesu
Το **τραγούδι του Δομήνικου**
Παραδοσιακό τραγούδι από την Κορσική / Μουσική: *Kiya Tabassian* - Στίχοι: Βασιλική Νευροκοπλή

Tarantella
Παραδοσιακό τραγούδι από τη Νάπολη. Διασκευή: *Marco Beasley*

Εκλογή στίχων από τον “Ερωτόκριτο”
Στίχοι: *Βιτσέντζος Κορνάρος* (1553-1614). Μουσική σύμφωνα με την προφορική κρητική παράδοση

Ελευθέριος Βενιζέλος

**Κηποθέατρο “Μάνος Χατζιδάκις” | 09.09.2016
ώρα 20:30**

Για πρώτη φορά η προσωπικότητα του Μεγάλου Βενιζέλου, του “πατέρα της φυλής”, παρουσιάζεται μέσα από ένα θεατρικό έργο του Γρηγόρη Χαλιακόπουλου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Μόρτζου. Πρόκειται για μια ενδιαφέρουσα παράσταση, όχι μόνον λόγω των σημαντικών συντελεστών της, αλλά και γιατί είναι η πρώτη φορά που κάποιοι τολμούν, ογδόντα χρόνια μετά τον θάνατό του, να παρουσιάσουν με τρόπο θεατρικό τον βίο και τη φυσιογνωμία του μεγάλου αυτού πολιτικού, που απασχόλησε ολόκληρη την Ευρώπη και χάραξε την πορεία του έθνους για τρεις δεκαετίες περίπου.

Συντελεστές

Κείμενα: Γρηγόρης Χαλιακόπουλος

Σκηνοθεσία: Γιάννης Μόρτζος

Σκηνικά-κοστούμια: Λαμπρινή Καρδαρά

Μουσική: Φίλιππος Περιστέρης

Video-οπτική απεικόνιση: Χριστίνα Οικονόμου

Βοηθός σκηνοθέτη: Ειρήνη Παπαδημητρίου

Παιζον:

Γιάννης Μόρτζος, Γιούλη Ζήκου, Βαγγέλης Πετρόπουλος, Φώτης Τρυφωνόπουλος, Βασίλης Σαμαριτάκης, Μανόλης Γεραπετρίτης, Τιτίκα Μαρίνου και Ειρήνη Παπαδημητρίου

Ο Θεατρικός Μάνος Χατζιδάκις

Βασιλική Αγ. Μάρκου | 10.09.2016

ώρα 20:30

Και πάλι ο “δικός μας” Μάνος, αυτός στον οποίο το Ηράκλειο οφείλει τόσα πολλά. Μια συναυλία από το οκταμελές φωνητικό σύνολο “Φραγκίσκος Λεονταρίτης”, υπό τη διεύθυνση του Γιώργου Ψαρουδάκη, ένα θεατρικό αναλόγιο, τραγούδια, σόλο και χορωδιακά, θα μας μεταφέρουν στις εξαιρετικές θεατρικές παραστάσεις του Καρόλου Κουν και του Μάνου Κατράκη και θα μας θυμίσουν τη μουσική που έγραψε ο Μάνος, ειδικά γι' αυτές. Το *Παραμύθι χωρίς όνομα*, ο *Ματωμένος Γάμος*, ο *Καπετάν Μιχάλης* και ο *Κύκλος με την κιμωλία*, με τραγούδια που πολύ σύντομα “αυτονομήθηκαν” και τράβηξαν τη δική τους ρότα.

Ένα υπέροχο ταξίδι στο θέατρο και τη μουσική, με είκοσι έξι τραγούδια για τον θάνατο, τον έρωτα και τον πόλεμο. Μια βραδιά αφιερωμένη στους μεγάλους του θεάτρου της μουσικής, της λογοτεχνίας και της ποίησης.

Α' Ματωμένος Γάμος του Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα (στιχ. Ν. Γκάτσον)

Β' Ο κύκλος με την κιμωλία του Μπέρτολτ Μπρέχτ (στιχ. Οδ. Ελότη)

Γ' Παραμύθι χωρίς όνομα του Ιάκ. Καμπανέλλη (Π. Δέλτα)

Δ' Αναφορά στον Καπετάν Μιχάλη του Νίκου Καζαντζάκη

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ:

Στο τραγούδι οι: *Λίντα Κωνσταντουλάκη* και ο *Γιώργος Ψαρουδάκης*.

Στη μουσική συνοδεία, σε μία εξαιρετική Χατζιδακική ενορχήστρωση στο πνεύμα του συνθέτη, οργανικό σύνολο με τους:

Φλάουντο: *Μαρία Αλεξάκη*, Πιάνο: *Ευγενία Ψαρουδάκη*.

Κλασική κιθάρα: *Νίκος Κατσαράκης*, Βιολί: *Κατερίνα Ψαρουδάκη*, Τσέλο: *Ισίδωρος Παπαδάκης* και θεατρικό αναλόγιο με τους ηθοποιούς *Ράνια* και *Κωστή Μεταξάκη*, που θα ερμηνεύσουν τα βασικότερα σημεία και διάλογους των ρόλων του κάθε έργου, συνδέοντάς τα με τα αντίστοιχα τραγούδια σε μία αδιαίρετη ενότητα.

Κύκλοι τραγουδιών, συνδεδεμένων με τα αφηγηματικά μέρη των έργων:

Α' Ματωμένος Γάμος

Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα

Στίχοι Νίκου Γκάτσον, μουσική Μ. Χατζιδάκη (1948)

(πρόσωπα του έργου: Μάνα, γαμπρός, νύφη, Λεονάρδο, γυναίκα του Λεονάρδο, πεθερά, κοπέλες)

1. Εισαγωγή
2. Νανούρισμα
3. Σήκω νύφη ζηλεμένη
4. Τώρα νυφούλα μου χρυσή
5. Γύρνα φτερωτή του μύλου
6. Κουβάρι κουβαράκι
7. 'Ηταν καμάρι της αυγής

Β' Ο κύκλος με την κιμωλία

Μπέρτολτ Μπρέχτ

Στίχοι Οδ. Ελότη, μουσική Μ. Χατζιδάκη

(πρόσωπα του έργου: ποιητής, Σίμων, Γρούσα, γυναίκα κυβερνήτη, Αζτάκ κ.α.)

1. Εισαγωγή
2. Ο κόσμος όλος έγινε άνω κάτω
3. Η μπαλάντα του στρατιώτη
4. Ανάγκη να σε πάρω εγώ
5. Τέσσερεις στρατηγοί
6. Μια φορά κι έναν καιρό

Γ' Παραμύθι χωρίς όνομα

Ιάκωβον Καμπανέλλη, (Π. Δέλτα), μουσική M. Χατζιδάκι (1957)

(πρόσωπα του έργου: βασιλιάς, βασίλισσα, πρίγκιπας, Πολύκαρπος, Μαρία, κουτσός, δάσκαλος κ.α.)

1. Κι ήταν που λέτε μια φορά (πρόλογος)
2. Χορός
3. Ο Σιδεράς
4. Τραγούδι της ντροπής
5. Ο ‘Εκτορας και η Ανδρομάχη
6. Ναύτη γέρο ναύτη
7. Ρίχνω την καρδιά μου στο πηγάδι
8. Στην ποταμιά σωπαίνει το κανόνι

Γυναίκες της Μεσογείου, στην Προϊστορία της Κρήτης και του Αιγαίου

Βασιλική Αγίου Μάρκου | 11.09.2016

ώρα 19:00

Μια ιδιαιτέρως ενδιαφέρουσα τημερίδα από γυναίκες με θέμα τις ... γυναίκες. Γυναίκες από πηλό, γυναίκες ζωγραφισμένες γυναίκες θεές ήλιος και Σελήνη γένους θηλυκού, γυναίκες πραγματικές στο προϊστορικό Αιγαίο. Οπως ήδη αναφέραμε, το φεστιβάλ μας είναι αφιερωμένο φέτος στη γυναικά της Μεσογείου και ένα τέτοιο ταξίδι στις απαρχές της ιστορίας είναι όχι μόνον απαραίτητο, αλλά και μαργεντικό. Ο ρόλος της γυναικας κατά την προϊστορική περίοδο στην περιοχή του Αιγαίου, όπως προσπαθούμε να τον ερμηνεύσουμε μέσα από τα αρχαιολογικά ευρήματα.

Συμμετέχουν:

Dr Cristine Morris. Andrew A. David Associate Professor in Greek Archaeology and history. Department of Classics- School of Histories and Humanities – Trinity College Dublin: *Minoan terracotta women Exploring gender through clay figurines.* [Μινωίτισσες από πηλό: Διερευνώντας τα κοινωνικά φύλο μέσα από πήλινα ειδώλια]

Dr Lucy Goodison. Minoan Archaeology [Αγγλία]. *Sun/moon gender perceptions. Evidence for a female sun in the prehistoric Aegean.* [Ο ήλιος και η σελήνη στις προσλήψεις των κοινωνικού φύλου. Ενδείξεις για ένα γυναικείο θηλυκό ήλιο στο προϊστορικό Αιγαίο].

Dr Χριστίνα Μαραγκού, Μεσογειακή προϊστορία: Θήλεα πλάσματα: Απομαρμέσεις των αιωνιών και είδωλα των φανατιστικού κόσμου. Ερμηνευτικές προσεγγίσεις της γυναικείας εικονογραφίας στο πρώιμο προϊστορικό Αιγαίο και τις γειτονικές περιοχές.

N. Δημοπούλου-Ρεθυμνιώτικη. Θεότητες, δαχτυλίδια Πόρου.

K. Κόπακα: Γυναίκες στη Μινωϊκή Κρήτη.

Με βιολί, σαξόφωνο, πιάνο και φωνή

Βασιλική Αγίου Μάρκου | 12.09.2016

ώρα 20:30

Ένα ρεπερτόριο σύγχρονο, με τους ήχους τριών οργάνων, δύο εγχόρδων και ενός πνευστού. Και μουσικές, πολλές μουσικές, από την Ελλάδα και τον κόσμο. Από τον Μίκη Θεοδωράκη και το *Περιγιάλι το κρυφό*, ως τον Paul Maurice με τις *Εικόνες από τη Μεσόγειο*, τον Maurice Ravel με τη *Habanera* και τον Astor Piazzolla με τη *Milonga del Angel*, μουσικοί και μουσικές, μελωδίες μαγικές, θα μας οδηγήσουν ως τη σούστα και τον πεντοζάλη. Με πολλές μουσικές εκπλήξεις, μια βραδιά που θα μας ταξιδέψει και πάλι, με όχημα τη μουσική.

Matina Velimachitη: Φωνή

Θεόδωρος Κερκέζος: Σαξόφωνο

Ανδρέας Κερκέζος: Βιολί

Χρίστος Παπαγεωργίου: πιάνο

Matina Velimachitη: Τραγούδι

Θεόδωρος Κερκέζος: Σαξόφωνο

Ανδρέας Κερκέζος: Βιολί

Χρίστος Παπαγεωργίου: Πιάνο

Μίκη Θεοδωράκη: Κρητική Σονατίνα I. Χορός-Σούστα, II. Αργό III. Χορός-Πεντοζάλης (σαξόφωνο και πιάνο).

Αποσπάσματα από τις Παραλλαγές πάνω στο *Περιγιάλι το κρυφό*, του Μίκη Θεοδωράκη (σόλο πιάνο)

George Gershwin: Preludio (σαξόφωνο και πιάνο).

Μάνος Χατζιδάκης: Εγώ είμαι ένα σύννεφο, Η μπαλάντα του Ούρι, Οδός Ονείρων (φωνή και πιάνο).

Maurice Ravel: Piece en forme de Habanera (σαξόφωνο και πιάνο).

Leonard Bernstein: Glitter and be gay από την όπερα *Candide*, (φωνή και πιάνο).

Μίκης Θεοδωράκης: Φαίδρα (φωνή και πιάνο)

Edward Grieg: Solvejgs Songv από το *Peer Gynt*

Pablo Sarasate: Introduction et Tarantelle (βιολί και πιάνο).

Astor Piazzolla: Milonga del Angel, Libertango Σαξόφωνο (βιολί και πιάνο).

Πέτρος Ιτουράλδε: Μικρό Τσάρντας (σαξόφωνο και πιάνο)

Ιταλικό τραγούδι: Con te partiro (και οι 4 σολίστ).

Μνήμες: Ο “Μουσικός Αύγουστος” επιστρέφει στο Ηράκλειο

Αίθουσα Μ. Καρέλη | 13.09.2016, ώρα 20:30

Για να θυμηθούν οι μεγαλύτεροι και να πληροφορηθούν οι νεότεροι. Κάπωτε το Ηράκλειο, με δήμαρχο τον Μανόλη Καρέλλη και ενορχηστρωτή τον εμπνευσμένο Μάνο Χατζδάκι, υπήρξε κυριολεκτικά φάρος πολιτισμού. “Μουσικός Αύγουστος” 1981, 1982. Ο Χατζδάκις μεγαλουργεί στο Ηράκλειο. Το Παρίσι, η Νέα Υόρκη, το Βερολίνο, όλος ο πολιτισμός του πλανήτη, χωρίς υπερβολή, βρίσκεται κυριολεκτικά στην αυλή μας. Άνθρωποι της διανόησης επισκέπτονται την πόλη μας για να παρακαλουθήσουν τα όσα σημαντικά συμβαίνουν εδώ. Ο Alvin Aly, το Berliner Ensemble με τη Γκίζελα Μάου, συναυλίες κινηματογράφος τι να πρωτοθυμηθούμε... Ένα μόνον αρκεί: Οι εκείνες οι ένδοξες επωχές έβαλαν ψηλά τον πήχη του πολιτισμού και σήμερα, παρά τις δυσκολίες των καιρών, οφελούνται να προσπαθούμε, έστω, να τον φτάσουμε.

Με μια έκθεση του έντυπου υλικού της επωχής με προβολές βιντεοσκοπήσεων, που μας παραχώρησε ευγενικά το Αρχείο-Μουσείο της Ε.Ρ.Τ, και με ένα στρογγυλό τραπέζι με τον Σπύρο Σακκά, τον Δημήτρη Βερνίκο και τον Γιώργη Κλάδο, ο “Μουσικός Αύγουστος” επιστρέφει στο Ηράκλειο 34 χρόνια μετά.

Η γυναικά της Κρήτης στον φωτογραφικό φακό

Έκθεση φωτογραφίας

Είσοδος κηποθεάτρου "Μάνος Χατζιδάκις"

14.09 - 30.09.2016

Εγκαίνια: 14.09.2016, ώρα 19.00

Ο φακός αξιών φωτογράφων αιχμαλωτίζει στιγμές της γυναικείας παρουσίας στην ύπαιθρο της Κρήτης. Γυναίκες που εργάζονται, που ζυμώνουν, που διασκεδάζουν, μας χαρίζουν μια στιγμή της ζωής τους.

**Φραγκίσκος Λεονταρίτης,
ένας δικός μας ξένος**
Φωνητικό σύνολο "Επίκυκλος"
Ιερός Ναός Αγίου Τίτου | 16.09.2016
ώρα 20:30

Γόνος ευκατάστατης αστικής οικογενείας του Χάνδακα, γεννημένος περί το 1518 - την εποχή της περιφήμης Κρητικής Αναγέννησης -, ο Φραγκίσκος Λεονταρίτης, σε ηλικία 12 μόλις ετών, στάθμικε στη Ρόμη για να σπουδάσει μουσική. Η σχέση του με τον Ιερό Ναό του Αγίου Τίτου, υπήρξε στενή και μακρά. Ο πατέρας του, Νικόλαος Λεονταρίτης, καθολικός στο Θρίσκευμα, υπηρετούσε εκεί ως αρχιμέριος και θησαυράριος του Ενετού Δούκα της Κρήτης. Άφού έζησε μια ζωή περιπετειώδη, στην Ιταλία κυρίως, ο Φραγκίσκος επέστρεψε στον Χάνδακα [1568], υπηρετώντας και πάλι στον Άγιο Τίτο. Η αμφιλεγόμενη ζωή και η αντιφατική προσωπικότητά του δεν επέρασαν τις κρίσεις για το μουσικό του έργο. Τεχνική αρτιότητα και μελλοδικότητα χαρακτηρίζουν τις συνθέσεις του, κοσμικές και εκκλησιαστικές. Το έργο του αναδείχθηκε και πάλι μόλις το 1980, χάρις στις έρευνες του αείμνηστου Νικολάου Μ. Παναγιωτάκη.

Μέρος αυτού του έργου παρουσιάζεται σε μια συναυλία που επιμελήθηκε η μουσικολόγος Άννα Μεσσαριάκη, στην οποία μετέχουν Ηρακλειώτες μουσικοί, μαέστροι και τραγουδιστές, με πολύχρονη θητεία σε μουσικά σύνολα, υπό την διεύθυνση του Γιάννη Κυριαδάκη.

Πρόγραμμα:
Kyrie (Missa super "Je prens en grez")
Alleluia surrexit dominus
In die tribulationis mee
Cantate domino
Asumpta est Maria - Maria virgo asumpta est
Letare Hierusalem
Ditene o Dei
Trenta capilli da Castell' amare
Cosi va chi ha ventura

**Γλυπτική στην άμμο,
με θέμα τον μινωικό πολιτισμό**
Δημοτική πλάτζα Καρτερού | 18.09.2016,
ώρα έναρξης 9.00 π.μ.

Μια γορτή διαφορετική από τις άλλες. Στη δημοτική πλατζά του Καρτερού μπορείτε να δημιουργήσετε ή να απολαύσετε ταύρους και πρίγκηπες, θεές με καταπληκτικές φορεσιές, ακροβάτες, παλάτια πολυνδαιδαλα, ίσως και έναν Μινώταυρο ή έναν αχάριστο Θησέα, σαν αυτόν που χάρις στην Αριάδνη κατήγαγε νίκη περιώνυμη, αλλ' εκείνος προδίδοντας την εμπιστοσύνη της δεν δίστασε να την εγκαταλείψει. Με μουσική, κολύμπι και δημιουργίες εφήμερες πάνω στην άμμο, έργα τέχνης που το κύμα, ο άνεμος και ο χρόνος σύντομα θα αφανίσουν, θα χαρούμε τη δύναμη της δημιουργίας, είτε αυτή διαρκεί αιώνες είτε μια μάνον στιγμή.

Οργάνωση-Επιμέλεια:
Πάννης Τσιγκένης, Μαριάννα Γναλέτη

ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ

ΔΗΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

Ζορμπάς homeland

Σταυρός Ακρωτηρίου Χανίων | 01.08.2016

Στον τόπο που γυρίστηκε η θρυλική σκηνή με τον Αλέξη Ζορμπά να χορεύει συρτάκι, στον Σταυρό του Ακρωτηρίου Χανίων, θα ξαναζήσουμε τις μοναδικές στιγμές από τα γυρίσματα της ταινίας Αλέξης Ζορμπάς. Ο χορός του Άντονι Κουήν και η μουσική του Μίκη Θεοδωράκη ξεπέρασαν τότε τα όρια της Ελλάδας και έγιναν παγκόσμια σύμβολα μιας ελληνικότητας σύγχρονης, αλλά με βαθιές ρίζες στο πολιτισμικό παρελθόν ενός τόπου που ξέρει να ζει με πάθος στη χαρά και στη λύπη.

ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Ρέκβιεμ για 964 ψυχές

Υπαίθριος χώρος Μονής Αρκαδίου | 01.11.2016

Συναυλία αφιερωμένη στα 150 χρόνια από το Ολοκαύτωμα του Αρκαδίου

Συντελεστές:

Συνθέτες Γεώργιος Λαμπάρης

Παύλος Καρρέρος

Νίκος Σκαλκώτας

Πέτρος Πετρίδης

Ανέστης Λογοθέτης

Θα παρουσιαστεί επίσης το έργο των Γιώργου Κουμεντάκη, Ρέκβιεμ.

Συμμετέχουν:

Σολίστ, Μυρσίνη Μαργαρίτη, Σοπράνο

Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα και Χορωδία της Ε.Ρ.Τ.

Μουσική Διεύθυνση: Αντρέας Τσελίκας

ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Φεστιβάλ Πλατείας αφιερωμένο στο βιολί

Πλατεία Βερντέν | 9/8/2016, ώρα 20.30

Βαγγέλης Βαρδάκης - Βιολί/Τραγούδι

Κωστής Αθυσσινός - Λαούτο/Τραγούδι

Πιώργος Σταυράκης (Πάκο) - Κιθάρα

Μανώλης Λιαπάκης - Λαούτο/Τραγούδι

Κωστής Μακάνης - Βιολί/Τραγούδι

Αλέκος Φανουράκης - Λαούτο/Τραγούδι

Γιάννης Μανριτάκης - Βιολί

Αννα Μασσάρου - Τραγούδι

Γιάννης Δεσποτάκης - Κιθάρα/Τραγούδι

Βρισαλάκι, 10/8/2016 | ώρα 20.30

Μιχάλης Σπυριδάκης - Βιολί

Καίτη Κουλλά - Τραγούδι

Περικλής Σχινάς - Λαούτο

Μαρίτζα Κατσούνα - Κρουστά

Μάνως Νερατζάκης - Βιολί/Τραγούδι

Χάροης Χατζημανώλης - Κιθάρα/Τραγούδι

Κωστής Ατσαλάκης - Βιολί/κιθάρα

Κλεάνθης Ατσαλάκης - Βιολόντρα/Λαούτο

Πιώργος Τσαντάκης - Βιολί/Τραγούδι

Τρεις Ιεράρχες, 11/8/2016 | ώρα 20.30

Κυριάκος Γκουνέντας - Βιολί

Δέσποινα Παγιούλα - Τραγούδι

Βασίλης Σμάνης - Λαούτο/Τραγούδι

Γιάννης Μαρουλάκης - Βιολί

Ξανθούλα Πορφυράκη - Τραγούδι

Μανώλης Πορφυράκης - Κιθάρα/Τραγούδι

Μάκης Μπαγκλατζής - Βιολί/τραγούδι

Χάρης Λαουρέισεν - Λαύτα

Κωστής Πουλιανάκης - κρουντά

“Καλώς εσμίξαμε”. Παγκρήτια συνάντηση Μικρασιατών

Πινακοθήκη Αγίου Νικολάου, Παρασκευή 2/9 | ώρα 20.30

Εγκαίνια έκθεσης φωτογραφίας “Ιδρύματος Ανταλλαγέντων Λωζάνης”

Τίτλος έκθεσης: Οι δυο όχθες της Νοσταλγίας

Λίμνη Αγίου Νικολάου. Σάββατο 3/9 | ώρα 20.00

Μετέχουν οι χορωδίες:

Μικρασιατών Ρεθύμνου, Συλλόγου Μικρασιατών Νέας Αλικαρνασσού

“Η ΑΡΤΕΜΙΣΙΑ”, “Ιδρύματος Ανταλλαγέντων Λωζάνης”

Τσιφλίκι πλάκα Κυριακή 4/9 | ώρα 20.30

Ομιλήτρια: *Μαρία Σωρού*

Χορωδία του Συλλόγου Μικρασιατών Ιεράπετρας

Κρητικό συγκρότημα με τους: Δαμιανό *Μαυράκη* (Λαούτο - τραγούδι),

Χαραλάμπη Παρασκάκη (Λαούτο, λύρα, ασκομαντούρα), *Κωστή Πιταροκοίλη* (πολίτικο Λαούτο), *Γιάργο Σταυρακάκη* (Λαούτο)

ΚΡΗΤΗ - ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ 5+1 ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΙ
Παγκρήτιο Φεστιβάλ Πολιτισμού στο Ηράκλειο

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ:

Αντιδημαρχία Πολιτισμού - Εθελοντισμού
Αντιδήμαρχος: *Αριστέα Πλεύρη*

Καλλιτεχνική Διεύθυνση Φεστιβάλ: *Γιώργος Αντωνάκης*
Σχεδιασμός, Επιμέλεια εξωφύλλου: *Δημήτρης Τζάνης.*
Τίτλος έργου: “Σε κατάσταση μέθης” 70X70cm, ακρυλικό 2009
Τηλεοπτικό spot: *Βασίλης Παπαδάτος*
Ραδιοφωνικό spot: *EPT Ηρακλείου*
Μουσική επένδυση spot: *Ros Daly*
Φωνητική επένδυση spot: *Γιωργής Τσαμπουράκης*